

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100039

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцик Андрій Юрійович
2. Kutsyk Andrii Yuriyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філософія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2021

Спеціальність за освітою: культурологія 005535

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 32.051.018

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, м. Луцьк, Луцький р-н., Волинська обл., 43025, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 02.15.51, 02.41

Тема дисертації:

1. ЛЮДИНА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ І МЕСЕНДЖЕРІВ
2. Human in the Information Space of Social Networks and Messengers

Реферат:

1. Дисертацію присвячено концептуалізації антропологічного виміру комунікативного простору соціальних мереж і месенджерів. Методологія дослідження ґрунтується на міждисциплінарній стратегії, яка передбачає синтез філософсько-антропологічних, медіа-філософських і соціально-філософських підходів, що уможливорює комплексне й багатоаспектне вивчення взаємозв'язків і взаємовпливів між медіа-технологіями і розвитком особистості та соціальних практик. Наукова новизна результатів дослідження полягає в комплексному аналізі багатоманітних впливів комунікативного середовища соціальних мереж і месенджерів на життєвий світ людини, її свідомість, соціалізацію, характер і динаміку міжособистісного спілкування у контексті трансформаційних процесів у сучасному суспільстві. Визначено кореляцію між новими видами медіа-комунікаційних технологій і формами соціальної комунікації, з одного боку, і особистісними та суспільними трансформаціями, формами соціалізації людини, прискоренням зміни поколінь, з другого; обґрунтовано доцільність розрізнення «покоління соціальних мереж» і «покоління месенджерів» як двох типів мережевої ідентичності, які мають певні відмінності у світогляді, способах сприйняття, мові, у формах

соціалізації та соціальної поведінки, зокрема й на побутовому рівні; висвітлено особистісний аспект месенджерової комунікації; проведено опитування та зроблено аналіз думок експертів та відповідей респондентів з Польщі та України щодо використання і впливу месенджерів на особистість та соціокультурні трансформації. Виділені та охарактеризовані етапи розвитку комунікаційних Інтернет-технологій, які в антропологічному аспекті можна вважати етапами реалізації тези М. Маклюєна про медіа як «зовнішнє розширення людини». Якщо на етапі становлення технології Web 1.0 обмежувалися передачею вербальної інформації від адресату до реципієнта, то для сучасного етапу Web 2.0 характерними ознаками є синтез вербального, візуального та аудіовізуального контенту, можливості семіотичної репрезентації певного спектру людських емоцій, інтерактивність. Повстає нова якість культурної комунікації, трансформуються етика і змістовне наповнення мережі, адже відтепер користувач отримує можливість виступати як творець або співторець контенту, репрезентуючи в мережевому просторі проблематику буттєвого, екзистенційного та соціального характеру. Web 3.0 розширює простір індивідуальної свободи в отриманні, розміщенні та відтворенні інформації для користувачів Мережі, людина отримує свою власну платформу і можливість самокерування нею. Сьогодні інтенсивно розробляються нові технології – Web 4.0, або Нейронет, що має діяти на рівні нейрокомунікації і уможливити небувале розширення людського інтелекту через встановлення безпосереднього зв'язку між мозком людини і комп'ютером. В процесі осмислення цих тенденцій ми розрізняємо «покоління соціальних мереж» і «покоління месенджерів» як два різновиди мережевої ідентичності. Для представника «покоління соціальних мереж» здебільшого характерні такі ознаки як відкритість глобальним і колективним впливам, у тому числі маніпулятивним, стереотипне мислення, залежність від схвалення/не схвалення іншими, кліпова свідомість, поверховий характер комунікації. Представникам «покоління месенджерів» значною мірою притаманні такі риси як індивідуальне начало, більший ступінь самостійності мислення; захищеність і конфіденційний характер спілкування у месенджерах стимулює більший ступінь відкритості, відвертості, довіри. Обґрунтовано, що соціальні мережі стали дієвим фактором розвитку свідомості, формування ціннісних пріоритетів, політичних симпатій, катализатором політичних змін, платформою активної громадянської взаємодії у період «Революції Гідності» та президентсько-парламентської кампанії 2019 року. Така взаємодія активно сприяла становленню нових практик громадянської участі, консолідації та самоорганізації українського громадянського суспільства. Обговорення питань буттєвого та екзистенційного характеру у віртуальному просторі месенджерової комунікації робить текст повідомлення (меседж) не просто набором знаків, а сповнює його смислом, надає йому особливого значення, а месенджер стає комунікаційним каналом, за допомогою якого людина можна виражати свої думки, почуття, свою сутність. Месенджери надають представникам різних країн і культур відчуття об'єднання, солідарності, допомагають відчутти потребу людини в іншій людині, навіть будучи на відстані кількох сотень кілометрів. У підсумку зазначається, що месенджери – новий різновид комунікативних практик, які сприяють особистісному розвитку суб'єктів процесу комунікації, а отже, мають вагомий гуманістичний потенціал.

2. The thesis is devoted to the conceptualization of the anthropological dimension of the communicative space of social networks and messengers. The research methodology is based on an interdisciplinary strategy, which involves the synthesis of philosophical-anthropological, media-philosophical, and socio-philosophical approaches which enables a comprehensive and multifaceted study of the relationships and interactions between media technologies and the development of personality and social practices. The scientific novelty of the research results lies in a comprehensive analysis of the diverse effects of the communicative environment of social networks and messengers on human life, consciousness, socialization, nature, and dynamics of interpersonal communication in the context of transformational processes in modern society. The correlation between new types of media communication technologies and forms of social communication, on the one hand, and personal and social transformations, forms of human socialization, acceleration of generational change, on the other, is substantiated is determined; the expediency of distinguishing «generation of social networks» and «generation of messengers» as two types of network identity, which have certain differences in worldview, ways of perception, language, forms of socialization and social behavior, including at the household level, the personal aspect of messenger

communication is covered; a survey was conducted and an analysis of the opinions of experts and responses of respondents from Poland and Ukraine on the use and influence of messengers on personality and sociocultural transformations was made. The stages of development of communication Internet technologies are characterized, which in the anthropological aspect can be considered as the stages of realization of M. McLuhan's thesis about media as «external expansion of the person». If at the stage of formation of Web 1.0 technology was limited to the transfer of verbal information from the addressee to the recipient, the current stage of Web 2.0 is characterized by the synthesis of verbal, visual, and audiovisual content, the possibility of semiotic representation of a range of human emotions, and interactivity. A new quality of cultural communication is emerging, ethics and content of the network are being transformed, because from now on the user gets the opportunity to act as a creator or co-creator of content, representing in the network space issues of existential and social nature. Web 3.0 expands the space of individual freedom in receiving, posting, and reproducing information for Internet users, a person will get their own platform and the ability to self-manage it. Today, new technologies are being developed intensively, Web 4.0, or Neuronet, which should operate at the level of neurocommunication and enable the unprecedented expansion of human intelligence by establishing a direct connection between the human brain and the computer. In the process of understanding these trends, we distinguish between «generation of social networks» and «generation of messengers» as two types of network identity. The representative of the «generation of social networks» is mostly characterized by features such as openness to global and collective influences, including manipulative, stereotypical thinking, dependence on the approval/disapproval of others, clip consciousness, superficial nature of communication. Representatives of the «generation of messengers» are largely characterized by traits such as individuality, a greater degree of independence of thinking; security and confidential nature of communication in messengers stimulate a greater degree of openness, trust. It is substantiated that social networks have become an effective factor in the development of consciousness, the formation of value priorities, political sympathies, a catalyst for political change, a platform for active civic interaction during the «Revolution of Dignity» and the 2019 presidential campaign. Such interaction actively contributed to the formation of new practices of civic participation, consolidation, and self-organization of Ukrainian civil society. Discussion of issues of existential nature in the virtual space of messenger communication makes the text of the message not just a set of characters, but fills it with meaning, gives it special meaning, and the messenger becomes a communication channel through which people can express their thoughts, feelings, and their essence. Messengers give people of different countries and cultures a sense of unity and solidarity and help them feel a person's need for another person, even if they are a few hundred kilometers away. As a result, messengers are a new kind of communicative practices that contribute to the personal development of the subjects of the communication process and therefore have a significant humanistic potential.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головей Вікторія Юріївна
2. Golovey Viktoriia Iuriivna

Кваліфікація: д.філос.н., 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моджеєвські Аркадіуш Лукаш
2. Modrzejewski Arkadiusz L

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хома Наталія Михайлівна
2. Khoma Nataliia M

Кваліфікація: д.політ.н., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галік Славомір Славомір

2. Galik Slavomir

Кваліфікація: д. філос. н., 033

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ємельянова Юлія Павлівна

2. Iemeljanova Iuliia Pavlivna

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пригода Таміла Миколаївна

2. Pryhoda Tamila Mykolayivna

Кваліфікація: к.філос.н., 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Борейко Юрій Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Борейко Юрій Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.